

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 22.4.2026
Sayı: 1854

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

10/4103

Ev kadınlarının sosyal güvenceye erişimi, bakım emeğinin tanınması ve ev içi görünmeyen emeğin ekonomik ve sosyal boyutlarıyla araştırılarak gerekli yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederim. 22.04.2026

G. Kış

Gülcan Kış
CHP Mersin Milletvekili

Ali Özdemir

K. Nereci MU

Ahmet BAKI
Adana MU

Cemal Enginur

Cemal ENGİNGÜR
İstanbul

Sibel Sümer
Trabzon MU

Veli Ağba

Burhanettin Sümer
Adana MU

Servet Mullaoglu
Hekim MU.

Melih Meriç
Gaziantep MU

Ercan Karakol
Aydın MU.

Özgür Eren İNGESU
Adana MU

Ali KARAOBA
USAR MU

Fahri Özkın
Bartın MU.

GEREKÇE:

Türkiye’de milyonlarca kadın, herhangi bir ücret almaksızın ev içi emeği üstlenmekte; çocuk, yaşlı ve engelli bakımını büyük ölçüde tek başına yürütmektedir. Bu emek, yalnızca aile içinde değil, aynı zamanda kamunun üstlenmesi gereken bakım hizmetlerinin önemli bir kısmını da karşılamakta; dolayısıyla toplumsal refahın sürdürülebilirliği açısından hayati bir rol oynamaktadır.

Ancak bu kadar kritik bir işlev üstlenen ev içi emek, mevcut sosyal güvenlik sistemi içerisinde görünmez kılınmakta; bu emeği üstlenen kadınlar ne sigorta kapsamına alınmakta ne de emeklilik hakkından yararlanabilmektedir. Bu durum, sosyal devlet ilkesinin gereği olan eşitlik ve adalet anlayışıyla açıkça çelişmektedir.

Öte yandan, ev içi bakım yükünü üstlenen kadınların büyük bir kısmı, sosyal yardımlara erişebilmek için “muhtaçlık” kriterine tabi tutulmakta; yıllarca süren emekleri karşılığında hak temelli bir güvence yerine, yardım temelli ve sürekliliği belirsiz destek mekanizmalarına mahkûm edilmektedir. Bu yaklaşım, kadın emeğini değersizleştirdiği gibi, sosyal politikaların da sürdürülebilirliğini zayıflatmaktadır.

2023 Genel Seçimleri sürecinde, başta AKP iktidarı ve temsilcileri tarafından ev kadınlarına yönelik sigorta ve emeklilik hakkı tanınacağı yönünde birçok kez kamuoyuna açık vaatlerde bulunulmuştur. Seçim meydanlarında il il dolaşarak verilen bu sözler, milyonlarca kadın için bir umut yaratmış; ancak aradan geçen süreye rağmen bu yönde somut, kapsayıcı ve bağlayıcı bir yasal düzenleme hayata geçirilmemiştir.

Söz konusu vaatlerin yerine getirilmemesi, yalnızca bir politika eksikliği değil; aynı zamanda milyonlarca kadının emeğinin ve beklentisinin karşılıksız bırakılması anlamına gelmektedir.

Ayrıca, ev içi bakım hizmetlerinin niteliği, bu alanda çalışan ya da çalışabilecek kadınların eğitimi ve sertifikalandırılması, bakım emeğinin ekonomik sisteme entegrasyonu gibi konular da kapsamlı bir şekilde ele alınmamaktadır. Oysa bakım hizmetleri, doğru politikalarla hem kadın istihdamını artıracak hem de sosyal hizmetlerin niteliğini yükseltecek önemli bir alan olarak değerlendirilebilir.

Bu çerçevede;

- Ev kadınlarının sosyal güvence kapsamına alınması,
- Bakım emeğinin tanınması ve ölçülmesi,
- Bu emeğin ekonomik değerinin ortaya konulması,
- Devlet destekli sigorta ve emeklilik modellerinin geliştirilmesi,
- Ev içi bakım hizmetlerinin kurumsallaştırılması,
- Kadınların bu alanda eğitilmesi ve sertifikalandırılması

gibi başlıkların bütüncül bir yaklaşımla incelenmesi gerekmektedir.

Bu nedenle, ev içi emeğin görünür kılınması, sosyal güvenceye erişimin sağlanması ve kadınların ekonomik ve sosyal haklarının güçlendirilmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması büyük önem arz etmektedir.

